

www.fksuduva.lt. „Sūduvos“ futbolininkai pasinaudojo Vyriausybės leidimu karantino metu rengti treniruotes ir laikydami visi reikalavimų surengė pirmąsias pratybas.

Treniruotė

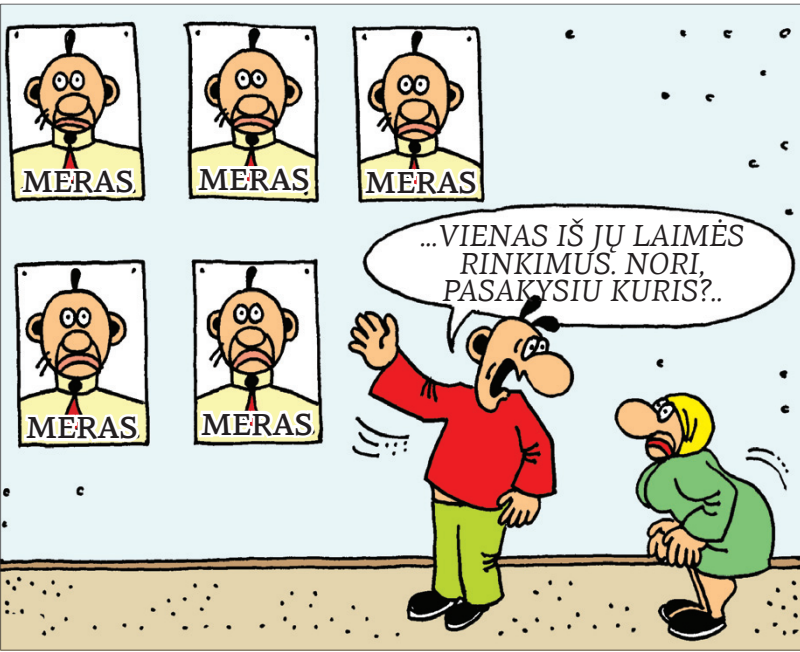
„Visiems buvo pamatuota temperatūra, dezinfekuotas visas inventorių, buvo išlaikytas 10 metrų atstumas tarp žaidėjų“, – pasakojo pratybas vedęs šalies čempionų komandos treneris Eivinas Černiauskas.

Siuntų užtektinai, laukiama ir keleivių

Mindaugas SAKALAUSKAS, UAB „Kautra“. Nuo praeito savaitgalio tarp miestinių autobusams iš Kauno važiuojant ir į Marijampolę, Uteną, Ukmergę, Anykščius, Druskininkus bei kitus mažesnius šalies miestus, siuntų autobusais paslauga po truputį sugrįžta į prieš karantiną buvusią situaciją.

„Į Marijampolę siuntos pirmomis karantino savaitėmis buvo vežamos automobiliu. Kol šia kryptimi nevažiuo autobusai ir siuntų kiekiai nebuvo dideli, tiesiog prikraudavome lengvąjį automobilį pilną siuntų. O dabar šia kryptimi važiuoja keturi dideli autobusai. Marijampolės kryptimi visais laikais siunčiama daug automobilių detalių, įrangos“, – sako „Siuntos autobusais“ vadovė Indrė Ūsaitė – Šlenderienė.

Šiuo metu siuntas tarp miestiniais autobusais veža „Kautra“ bei Klaipėdos, Marijampolės, Biržų, Naujosios Akmenės, Utenos ir Jonavos autobusų parkai.

Vytautas ŽEMAITIS. Niekam ne paslaptis, kad kelti politikų reitingus padeda televizija. Kuo dažniau joje rodysiesi, tuo didesnė tikimybė atėjus rinkimų laikui gauti daugiau balsų. Bet televizija toli gražu ne visus rodo nemokamai, o susimokėti, kad tauta tavo veiduką matytų kožną mielą vakarėlį, nemažai kainuoja. Tačiau mokančių už tai yra. Ir ne tik rinkiminės kampanijos metu, kai politikų politikavimas yra mokamas. Kai kas TV ekranuose lindi visą kadenciją, nuo rinkimų iki rinkimų. Ir moka ne savo, o mokesčių mokėtojų pinigais. Pavyzdžių toli ieškoti nereikia.

Plačiau apie tai 3 psl.

Ar mūsų televizija mūsų?

Įsikišus Prezidentui: kainų reguliuoti nevalia

Rimas RUDAİTIS. Seimas pritarė Prezidento Gitano Nausėdos veto dėl Civilinės saugos įstatymo pataisų ir priėmė įstatymą su visais šalies vadovo teiktai pakeitimais. Seimas balandžio 7 d. buvo nusprendęs leisti atsiradus poreikiui ekstremaliosios situacijos metu laikinai nustatyti svarbiausių prekių ir paslaugų maksimalias kainas, taip pat kitus šių prekių ir paslaugų pardavimo ir teikimo būtinus apribojimus (pvz., parduodamų prekių vienetų skaičių, eksporto laikinus draudimus ir pan.).

Kaip anksčiau yra teigęs šalies vadovo patarėjas Simonas Krėpšta, Prezidento nuomone, valstybinis kainų reguliavimas galimas tik išimtiniais atvejais, kai reikia ypatingų – nepaprastų priemonių, pavyzdžiui, šalyje paskelbus nepaprastą padėtį.

Pasak jo, Nepaprastosios padėties įstatyme atliktų pokyčių dėl kainų reguliavimo Prezidentas nesūlo keisti, tačiau jis nepritaria kainų reguliavimo instrumento suteikimo Vyriausybei ekstremalių situacijų atvejais.

S. Krėpšta atkreipė dėmesį, kad kainų reguliavimas gali sukelti prekių ar paslaugų deficitą, nes nustatytos kainos nebūtinai padengia gamintojų sąnaudas, kurios kinta kas dieną, taip pat skatina šešėlinės rinkos atsiradimą.

Vyriausybė įpareigota imtis kitokių priemonių, jei grėstų būtinų prekių ar paslaugų trūkumas.

Karantinas – ne priežastis susitaikyti su smurtu

Adolfina BLAUDŽIŪNIENĖ, Marijampolės apskrities moters veiklos centro direktorė. Šalyje paskelbtos karantino sąlygos apsaugo nuo viruso, bet, deja, tampa palankia terpe smurtui pasireikšti. Apriboti socialiniai kontaktai, darbas iš namų arba jo netekimas, buities rūpesčiai tampa tikru išbandymu santykiams. 19% Lietuvos gyventojų ir net 25% moterų patiria smurtą artimoje aplinkoje. Tačiau didžioji jų dalis (60%) nesikreipia pagalbos.

Priimdama Apsaugos nuo smurto artimoje aplinkoje įstatymą valstybė įsipareigojo suteikti apsaugą ir pagalbą asmenims, nukentėjusiems nuo smurto artimoje aplinkoje. Įstatymas įpareigoja policiją perduoti smurtą artimoje aplinkoje patyrusio žmogaus kontaktus Specializuotos kompleksinės pagalbos centrui, kurio specialistai susisiekiama su nukentėjusiu asmeniu ir pasiūlo jam specializuotą kompleksinę (konsultanto, teisininko, psichologo ir kt.) pagalbą. Kiekvienas smurtą artimoje aplinkoje patiriantis ar kitas asmuo, gali kreiptis į Specializuotos kompleksinės pagalbos centrą ir asmeniškai. Pagalba nemokama ir konfidenciali.

Marijampolės apskrities Specializuotos kompleksinės pagalbos centro specialistai karantino metu dirba įprastu režimu. Skambinkite tel. - 8 63355007, rašykite el.pastu@centro.mar@gmail.com

Teikiame pagalbą Marijampolės, Kalvarijos, Kazlų Rūdos savivaldybėse, Šakių ir Vilkaviškio rajonuose.

Už neatsakingą elgesį – ir laisvės atėmimas

Seimas priėmė Teisingumo ministerijos parengtas Baudžiamojo kodekso pataisas, kuriomis griežtinama atsakomybė karantino nesilaikantiems koronavirusu sergantiems asmenims.

Asmenims, kurie yra medikų informuoti apie užkrečiamą ligą ir nesilaiko karantino sąlygų, grės bauda, laisvės apribojimas, areštas arba laisvės atėmimas iki vienerių metų. Dabar už tai laisvės atėmimo bausmė nenumatyta.

Jeigu dėl tokio asmens neatsakingo elgesio užkrečiama liga išplis ir užsikrės kiti asmenys, tuomet jam bausmė būtų dar griežtesnė – bauda, areštas arba laisvės atėmimo bausmė iki 5 metų. Dabar už šį nusikaltimą gresia laisvės atėmimo bausmė iki 3 metų.

Kitas „Miesto laikraščio“ numeris planuojamas gegužės 14 d.

Šalia,

SKLEIDŽIANT

šviesą

Nijolė GRUODIENĖ. Žmogus nepakeičiamas laike, nepakartojamas žemėje. Kiekvienas skleidžia gyvenime savo šviesą – ryškia ar blankia, tačiau ypatingą.

Kad ir koks dabar sunkus metas, privalome vienas kitą gerbti. Kiekvienas laikmetis kiekvienam iš mūsų davė ir gėrio, ir blogio. Dabar, kai siaučia epidemija, mane stebina kai kurių mūsų valdžioje esančiųjų tarpusavio rietenos – jas mačiau ir girdėjau Marijampolės televizijos laidoje.

Gyvenu tik gerais prisiminimais. Buvau labai laiminga kaip muzikos mokytoja, auklėtoja, įvairių meno kolektyvų įkūrėja ir vadovė. Šalia savęs visada jaučiau didelę paramą – savo mylimą vyrą Petrą.

Sutardavau su buvusiais kolegomis, kurie man patardavo ir padėdavo kilus problemų.

Man skambina daug buvusių auklėtinų, kolektyvų, kuriems vadovavau, narių, domisi, ką aš veikiu.

Esu labai dėkinga Marijampolės senjorų ir neįgaliųjų centro „Židinys“ nariams, kad galiu drauge dainuoti, groti kanklėmis. Jomis pritardama kiekvieną rytą dainuoju (žodžiai kanklininko Prano Puskunigio):

„Skambėkite mano kanklės širdį nuraminkit.

Mūsų protėvių gadyne dainoje atminkite.

O daina paukščiui lai skrenda per laukus gimtuosius

Ir pašlovina garbingai tuos laikus žiluosius.

Mano pirštai surambėję dar stygas užgauna,

Lai dainos garsai pasiekia širdį seno jausmo“

Būkime sveiki, pagarbūs vienas kitam!

Plačiau apie tai 6 psl.

Nepasirašykite dokumentų nepasikonsultavę

Rimas RUDAİTIS. Seimas priėmė Azartinių lošimų įstatymo pataisas, kuriomis nuo liepos įtvirtintas reikalavimas leidžiamoje azartinių lošimų reklamoje skelbti įspėjamuosius užrašus.

Skelbiant reklamą turės būti pateiktas įspėjamasis užrašas apie tai, kad dalyvaujant azartiniuose lošimuose gali atsirasti priklausomybė nuo azartinių lošimų ar patologinis potraukis lošti. Įspėjamojo užrašo turinį ir jo pateikimo reklamoje taisyklės nustatys Priežiūros tarnyba.

„Priklausomybė išsivysto ne kiekvienam lošėjui, tačiau ši rizika egzistuoja visuomet. Praktika įspėti žmones apie potencialias neigiamas pasekmes Lietuvoje jau egzistuoja tabako ir farmacijos sektoriuose ir jos taikymas azartinių lošimų sektoriui būtų nuoseklus žingsnis, parodantis vienodą požiūrį į probleminių pasekmių galinčias turėti veiklas“, – teigia naujų nuostatų iniciatoriai.

Privalomi įspėjamieji užrašai

Mielos mamos,
nuoširdžiai sveikinu jus Motinos dienos proga.
Dėkoju už meilę, išdalintą šilumą, begalinį rūpestį ir
atsidavimą.
Tegul jus lydi laimė, veide nedingsta šypsena, būkite
sveikos, mylimos mamos!

Dainius Gaižauskas
LR Seimo narys

Vis apie tą patį

Balandžio 24 dieną (penktadienį) portalas www.lrytas.lt pranešė, kad trečiadienį Marijampolėje policijos pareigūnai iš Techninės apžiūros (TA) centro išsivedė neva surakintą Marijampolės mero patarėjos Agnės Pavelčikienės vyrą 38 metų Arvydą Pavelčiką. Marijampolės kriminalinės policijos Organizuoto nusikalstamumo skyriaus pareigūnai nepaneigė, jog Techninės apžiūros centre vyko sulaikymo operacija, tačiau įtariamasis nebuvo surakintas. A. Pavelčikas įtariamasis kyšininkavimu.

Balandžio 25 d. apskrities laikraštis „Suvalkietis“, iš esmės atkartojęs portalo informaciją, pridėjo, kad sutuoktiniai Marijampolėje, J. Tallat-Kelpšos gatvėje, statosi namą.

Balandžio 28 d. pagaliau pasirodė įvykio „kaltininko“ - Marijampolės vyriausiojo policijos komisariato pranešimas. Anot jo, policijos organizuoto nusikalstamumo tyrimo skyriaus

pareigūnai surengė sulaikymo operaciją, kurios metu buvo sulaikytas pil. A. P. (g. 1981 m.) Marijampolės techninės apžiūros centro darbuotojas, įtariamasis kyšininkavimu.

Tyrimo metu nustatyta korupcinio pobūdžio nusikalstama schema, kurios metu A. P., būdamas valstybės tarnautojui prilygintas asmuo – UAB „Marijampolės techninės apžiūros centras“ kontrolierius, pažeisdamas nustatytą tvarką, neteisėtai, techniškai netvarkingoms transporto priemonėms išduoda techninės apžiūros galiojimą patvirtinančius leidimus.

Įtariamasis A. P. buvo sulaikytas 48 valandoms ir uždarytas į Marijampolės apskr. VPK areštines. Tyrimo metu įtariamojo A. P. darbo vietoje bei gyvenamosiose patalpose buvo atliktos kratos. Namuose buvo rasta ir paimta didelė grynųjų pinigų suma.

Vykstant tyrimui A. P. yra nusiųstas nuo einamųjų pareigų Marijampolės techninės apžiūros centre. Įtariamajam paskirta kardomoji priemonė – rašytinis pasižadėjimas neišvykti.

Lyg būtų maža rūpesčių: su gamtos stichija susidūręs raseiniškis gyventojams turi patarimą

Rūpesčių dėl karantino ir koronaviruso grėsmės šiomis dienomis – per akis, todėl dar viena nelaimė namuose ir dėl jos patirti nuostoliai gali būti ištis skaudžiu smūgiu. Ką reiškia, kai nemalonumai užklumpa netinkamiausiu metu, teko patirti raseiniškiui Albertui, kuriam itin nemalonią išdaigą iškrėtė gamta. Kovo pabaigoje Vakarų Lietuvoje siautėjęs stiprus vėjas nuo vyro namo stogo nuplėšė tik pernai sumontuotus saulės energijos kolektorius ir apgadino pastato konstrukcijas. Laimei, Albertas savo turtą buvo apdraudęs ERGO draudimu, todėl jo patirti nuostoliai buvo kompensuoti, o apgadintas namų stogas – jau tvarkomas.

„Visada tikiesi, kad nelaimės tavo namus aplenks, tačiau mūsų šeima jau anksčiau yra pasimokiusi, kad gamtos stichijos nesirenka ir gali užklupti labai netikėtai, o palikti savo saugumą likimo valiai – ne pats protingiausias sprendimas. Vėjas mūsų namų stogą yra nuniokojęs ir anksčiau. Laimei, jau ir tuomet, prieš septynerius metus, buvome apsidraudę, tad puikiai suvokiame apsaugos nuo įvairių rizikų svarbą. Deja, dar daug žmonių apie tai susimąsto tik ištikus nelaimei“, – sako draudimo bendrovės ERGO klientas Albertas.

Šiuokart stiprus vėjas Raseinių gyventojų šeimai pridarė nuostolių už daugiau kaip 5 tūkst. eurų. Buvo suniokoti ne tik saulės energijos kolektorai, bet ir apgadinta namo ventiliacijos sistema, išdauztas langas, apgadinti stogo parapetai.

„Be abejo, bejėgiškai stebėti, kaip gamtos stichija niokoja tavo namus, yra tikrai ne pati maloniausia patirtis. Ypač tokiu įtemptu metu, kai ir taip daug nežinomybės, nerimo dėl ateities. Kita vertus, net ir matydami vėjo padarytą žalą galėjome jaustis ramiau, nes žinojome, kad turtas yra apdraustas“, – pasakoja Albertas.

Vyras džiaugiasi ir greitu žalos administravimo procesu. Nuo įvykio praėjus mažiau nei savaitei raseiniškis jau galėjo pradėti remonto darbus.

„Nemažai darbų šiomis dienos stringa dėl karantino, tačiau laimei – ne žalos atlyginimo procesai. Dėl vėjo patirti nuostoliai mūsų šeimai yra tikrai reikšmingi, todėl greitas žalos atlyginimas labai padėjo. Galima tik įsivaizduoti, kokiaje sudėtingoje situacijoje žmogus atsidurtų, jei nebūtų apsidraudęs turto, o jo namus ištiktų nelaimė. Apsauga nuo įvairių rizikų žmonėms turėtų būti vienas iš prioritetinių dalykų,

ypač – šiuo sudėtingu metu. Vyraujant visuotiniam nerimui, tai leidžia jaustis saugiau ir padeda neatsidurti nepavydėtinoje situacijoje“, – pažymi Albertas.

Savo turtą Albertas yra apdraudęs ne tik nuo gamtos stichijų, bet ir su ugnimi, vandeniu, elektros įtampos svyravimais ir vagystėmis susijusių rizikų. Draudikai daugeliu atveju gali pasiūlyti kiekvienam asmeniui ar šeimai tinkamiausią pasiūlymą, todėl tereikia laiku priimti teisingą

sprendimą, kuris gali padėti išvengti didelių nuostolių ar netgi nelikti visai be pastogės.

Laukiame Jūsų užsukant į ERGO skyrių Kudirkos g. 24, Marijampolė. Arba kviečiame pasitarti telefonu – skambinkite darbo metu tel. 8 343 33164.

ERGO

ERGO Baltijos šalyse

- ERGO yra viena pirmaujančių draudimo grupių Baltijos šalyse, siūlantė ne gyvybės, gyvybės bei sveikatos draudimą. Metinė įmokų suma ERGO Baltijos šalyse sudaro 242 mln. eurų. Per metus ERGO Baltijos šalyse klientams apmoka žalą už beveik 143 mln. eurų. Daugiau nei 650 tūkst. klientų Baltijos šalyse pasitiki ERGO grupės paslaugomis, patirtimi bei finansiniu stabilumu.

- Draudimo bendrovė ERGO Lietuvoje įvardinta geriausiai klientus aptarnaujanti draudimo sektoriaus įmone 2019 m. (remiantis bendrovės „Dive Lietuva“ slapto pirkėjo tyrimu).

- Baltijos šalyse veikiančios ERGO bendrovės yra tarptautinės ERGO grupės dalis. Tai viena didžiausių draudimo grupių Europoje. ERGO atstovaujama daugiau nei 30 šalių Europoje bei Azijoje. Pagrindinis ERGO akcininkas yra viena didžiausių pasaulyje perdraudimo grupių „Munich Re“. Plačiau: www.ergo.lt

Petras GRUODIS

1942 09 26 – 2020 04 20

Laikas bėga negailestingai, negrįžtamai nusinešdamas praeities gyvenimo džiaugsmus, skausmus bei lūkesčius.

Su liūdesiu į paskutinę kelionę išlydime muzikos pedagoga, kūrėją, muziką Petrą Gruodį.

Petras gimė 1942 metais Ignalinos rajone. Tėveliui nupirkus akordeoną, groti pradėjo penkerių metų.

Mokėsi Vilniuje, M. K. Čiurlionio menų mokyklos kontraboso klasėje ir J. Tallat-Kelpšos aukštesniosios muzikos mokyklos (dabar konservatorija) trimito klasėje.

Gyvenimas taip susiklostė, kad, sutikęs būsimą sutuoktinę, muzikos pedagogę Nijolę, nuo 1968 metų gyveno, kūrė bei dirbo Marijampolėje. Šeima užaugino dvi dukras.

P. Gruodis vadovavo pučiamųjų instrumentų orkestrui, kaimo kapelai, akompanavo vokaliniais ansambliams, šokių kolektyvams. Ruošė kolektyvus Respublikinėms dainų šventėms.

Paskutiniaisiais dešimtmečiais dirbo Marijampolės muzikos mokyklos (dabar Menų mokykla) pučiamųjų instrumentų klasėje.

Plačių pažiūrų, gamtos apdovanotas talentu, padedant muzikai nešė šviesą kiekvienam jos siekiančiam moksleiviui.

Santuokas užbaigiantis F. Mendelsono „Vestuvių maršas“, atliekamas Petro, Marijampolės civilinės metrikacijos biure skambėjo beveik tris dešimtmečius.

Petrą Gruodį daugelis marijampoliečių prisimins kaip nuoširdų, energingą, atviros sielos, kūrybingą asmenybę.

Šią sunkią valandą reiškiamo gilia užuojautą šeimai ir linkime stiprybės.

Šeimos sprendimu, su velioniu bus galima atsišveikinti po karantino.

Iraida SKIRPSTIENĖ, kultūros darbuotoja

Ar mūsų televizija mūsų?

Atkelta iš 1 p.

Kiek mokame, ką gauname

Antai pernai mūsų savivaldybės administracija skyrė viešajai įstaigai „Marijampolės telekinas“, kuri valdo „Spindulio“ kino teatrą ir Marijampolės TV, 130 000 eurų. Iš jų televizijai teko 100 000 eurų – pusė jos metinio biudžeto. Be to, „Marijampolės telekinas“ neatlygintinai naudojasi savivaldybei priklausančiomis patalpomis Gedimino g. 11. Didžioji jų dalis skirta televizijos produkcijai kurti ir transliuoti. Anot nekilnojamojo turto specialistų, šioms reikmėms naudojamo ploto (iki 200 kv. m) nuoma per metus galėtų kainuoti 10-12 tūkstančių eurų.

Ir ką gi mes, Marijampolės TV žiūrovai, gauname už savo pinigų, kuriuos televizijai skiria Marijampolės valdžia?

Žvaigždės bei žvaigždutės

Visų pirma, galimybę dažnai grožėtis fizionomijomis savivaldybės vadovų bei kai kurių administracijos darbuotojų, įprastai skyriaus vedėjų. Ir klausytis jų aiškinimų apie nesustabdomą Marijampolės žengimą į šviesią ateitį. Tai, suprantama, valdančiųjų nuopelnas.

Tarp televizijos „žvaigždžių“ vyrauja socialdemokratai: meras, administracijos direktorius, vicemeras. Ši partija 27 narių savivaldybės taryboje turi 13 atstovų. Daugumai priklauso ir Darbo partijos vietininkė Vaida Giraitytė, per TV antrus metus aiškinanti medžių puošimo

vėlykiniais kiaušininiais ypatumus. Kitais klausimais ji balsuoja tarybos posėdžiuose taip, kaip priklauso savivaldybės įstaigos darbuotojai – ši tarybos narė yra Socialinės pagalbos centro direktoriaus pavaduotoja.

Iš kitų koalicijos partnerių - penkių Valstiečių ir žaliųjų sąjungos atstovų - TV akiratyje dažnai galėtų būti vicemeras Paulius Marozas, nes kuruoja labai svarbią investicijų ir verslo sritį. Tačiau jis, sporto terminais kalbant, pagal aikštelėje praleistą laiką neprilygsta valdančiųjų komandos lyderiams - nei kitam vicemerui, nei, juo labiau, merui.

Vienas nesiveržia, kitiems neleidžia

Su pastaruju dalintis Marijampolės televizijos „paties pačiausio“ žvaigždūno laurais galėtų nebent „valstietis“ Dainius Gaižauskas. Jį ignoruoti neleidžia Seimo nario statusas. Kita vertus, D. Gaižauskas pernelyg dažnai nesiveržia į vietinę televiziją, nes jam užtektinai (o kartais daugiau nei užtektinai) dėmesio skiria respublikiniai TV kanalai.

Tuo tarpu nemokamai „prasižioti“ opozicijai įprastai leidžiama tik reportažuose iš savivaldybės tarybos posėdžių. Matyt, taip siekiama iliustruoti, kad taryboje yra įvairių nuomonių. Bet tai nėra diskusija, kokia galėtų vykti susėdus (ar sustojus) prie vieno stalo valdantiejiems ir opozicijai.

Kaip tai, pavyzdžiui, vyksta Dzūkijos televizijos (Alytus) laidoje „Pozicija“. Ten oponentai kaunasi iki „kraujų“. Aišku, ir alytiškėje TV

užtenka saldžiarūgščių siužetų, panašių į mūsų šią „Savivaldybės aktualijos ir komentarai“, kurioje išimtinai matomi valdančiųjų atstovai.

Buvęs ilgametis VŠĮ „Marijampolės telekinas“ direktorius Stasys Baublys sako, kad dalyvauti šioje laidoje prašė opozicijos atstovai, tačiau tam buvo uždėtas veto. „Savivaldybės administracijoje man pasakėdavo, kad laidos dalyvius parenka savivaldybė, nes ji moka pinigus“, - prisimena S. Baublys. Savivaldybė, kaip žinia, yra MES - meras ir artimiausia aplinka.

Paprasta aritmetika

Ji priima sprendimus, tačiau pinigų mokame ir MES - visi mokesčių mokėtojai. Tarp jų tie, kurie per rinkimus į savivaldybės tarybą delegavo opoziciją. Jai dabar atstovauja 8 tarybos nariai. Beveik 30 procentų. Tai nėra daug, lyginant su 19 valdančiųjų, tačiau net tokia persvara nepateisina televizijos uzurpavimo. Tarkime, Seime, kuriame proporcijos šiek tiek kitokios, opozicijai reguliariai suteikiama teisė sudaryti Seimo posėdžio darbotvarkę.

Kodėl tokiu patyrimu nepasinaudoti Marijampolėje? Tai būtų galima padaryti kad ir tokiu būdu: dvi TV laidos „Savivaldybės aktualijos“ su valdančiaisiais, viena - su opozicija.

„Feisbuko“ berniukas

Aišku, įdomesnis būtų pozicijos ir opozicijos susitikimas akis į akį, tačiau valdantiejiems tai nepriimtina. Antai savivaldybės administracijos direktorius Karolis Podolskis šių metų išvakarėse savo

„feisbuko“ paskyroje pasigyrė, kad taryba patvirtino ateinančių trijų metų strateginį planą. Į tai atsiliepė tuometinis konservatorių frakcijos savivaldybės taryboje vadovas Kostas Jankauskas: „Strateginis planavimas – sudėtingas procesas, o Strateginis planas – svarbus dokumentas. Jūsų džiūgavimas gerokai perdėtas, o pagal Jus, kad plaukdami per savivaldos reikalų vandenyną nuplauksime reikiama kryptimi, aš labai ir pagrįstai abejoju“. Jis pakvietė direktorių diskusijai per Marijampolės televiziją.

Į kvietimą K. Podolskis neatsiliepė. Nes ką „feisbuko“ berniukas gali priešpastatyti tiek strateginį planavimą, tiek vadybos bei vadovavimo, tiek daug kitų reikalų žymiai geriau išmanančiam opozicijos atstovui. Kuris, pavyzdžiui, buvo visiškai teisingas abejodamas direktoriaus akcentuota nuolat gerėjančia sveikatos priežiūros paslaugų kokybe. Kokia ji apvertkta, atskleidė koronaviruso protrūkis Marijampolės ligoninėje.

„Išmintingi žmonės mokosi tam, kad žinotų, niekingi tam, kad būtų žinomi“.

Rytų išmintis

Visažiniai vadukai

Marijampolės televizija ne „feisbukas“, kuriame valdantieji gali sulaukti kvietimo į diskusiją, prieštaravimų savo pareikštoms mintims. Nes socdemai užkirto opozicijai kelią į TV ekranus. Juose nuolat mirgantys vadukai žino, kad nesulauks nepatogių klausimų, nebus kritikuojami – juk už tai sumokėta. Todėl, apsiginklavęs

argumentu „kas pinigų moka, tas ir muziką užsako“, administracijos direktorius pasakoja apie pacientų gydymo metodus Karščiavimo klinikoje, meras žinių žiūrovams dėsto tilto per Šešupę rekonstrukcijos ypatumus, kur kokią trinkelę ir kokia puse kloti, aiškina, kad „mūsų klimatas iš tikro sudėtingas, vieną dieną lyja, kitą dieną šąla, tai tas klimato poveikis daugiausiai kenkia visai mūsų infrastruktūrai...“

Savo įpėdiniu Povilą Isodą nurodžiusio šviesios atminties Vidmanto Brazio vadovavimo laikais tokių dalykų nebuvo. Apie ūkininkai – savivaldybės administracijos direktoriaus atitinkami pavaduotojas, skyriaus vedėjas. Dabar, anot pikto liežuvių, vienas jų atsisveikino su pareigomis vien dėl to, kad apie miesto tvarkymo darbus televizijos buvo kalbinamas dažniau nei jo viršininkai.

Gaisras ir virusas

V. Brazys per televiziją kalbėjo tik reikšmingais klausimais, kurie yra mero kompetencijoje. Kodėl situacija pasikeitė? Matyt, jaunasis meras ir jo pasirinkta artimiausia aplinka puikiai išmano visą miesto ūkio subtilybes.

Arba gerai išmoko Alytaus pamoką. Anot kai kurių rinkodaros specialistų, nemažai savivaldybių vadovų po daug triukšmo žinias klaidoje sukėlusio gaisro padangų saugykloje, tytomis pavydėjo Alytaus miesto merui Nerijui Cesiuliui. Ešą, kokią jis pasidarė reklama – įvairios televizijos jį nuolat rodė!

Dabar koronavirusas. Triukšmo dar daugiau. Ir įvairios televizijos rodo mūsų savivaldybės vadovą. Dėl, anot jo bičiulio K. Podolskio, nuolat gerėjančios sveikatos priežiūros paslaugų kokybės.

Žvejai; „Žuvis išbaidė ne virusas“

Vytautas ŽEMAITIS. Bene labiausiai karantino palengvinimą galima justi Pašėšupio parke. Čia ne tik nemažai besimankštinančių, šiaip vaikščiojančių ar vedžiojančių šunis, bet ir didelis būrys žvejų prie tvenkinio šalia Sūduvos gimnazijos stadiono.

Suprantama, jie, kaip ir kiti karantinuojieji, laikosi deramo atstumo, dėvi kaukes, kad, apsaugok Viešpatie, „korona“ neapkrėstų laimikio 😊

Anot vieno, kito per deramą atstumą kalbinto meškeriojo, žuvų šiomet sugaunama gerokai mažiau nei praėjusiais metais. „Gal tai dėl klimato pokyčių?“ - samprotauja ant krėsliuko, atsinešto iš namų, patogiai įsitaisęs Petras.

Jis nuo skaisčios ryto saulės ginasi tamsiais akiniais.

O štai du meškerykočius „aptarnaujantis“ Justinas įsitikinęs, kad laimikio sumažėjo dėl Pašėšupio parko rekonstrukcijos. „Užianti technika visą žiemą nedavė ramybės žuvis. Be to, nulyginti tvenkinio krantai. Čia nebeliko žolių kurias ypač buvo pamėgusios lydekos“, - įsitikinęs marijampolietis.

Klausiu, jei čia silpnai kimba, kodėl žvejai neitraukia prie Šešupės – juk iki jos kranto vos 100 metrų.

„O kas ten laukia, - vėl kalba Petras. – Matėte, koks ten vandens lygis? Mažai kas iš čia žūklaujančių prisimena Šešupę buvus tokią seklią.“

Žvejai tvirtina, kad tik atrodo, jog dabar jų čia daugiau nei prieš metus: „Pernai įsitaisydavome švendrėse, tarp tvenkinio pakrantėse augusių krūmų bei medžių, kurių nebeliko atnaujinant parką“
V. Žemaičio nuotrauka

Savivaldybė – prastas verslininkas

Jurgis MAČYS. Savivaldybės taryba pirmadienį vykusiame posėdyje nusprendė parduoti (įtraukti į privatizuojamų objektų sąrašą) savivaldybei priklausančią trečdalį UAB „Marijampolės švara“ akcijų.

Ne vienerius metus šiai bendrovei vadovavusio tarybos nario Kosto JANKAUSKO klausiu, kaip jis vertina tarybos sprendimą, ar jį palaikė?

- Kad nebūtų įvairiausių interpretacijų, nusišalinau nuo šio klausimo svarstymo. O sprendimas, mano nuomone, yra teisingas. Juk, anot seno sparnuoto posakio: „nėra blogesnio verslo valdytojo, kaip valstybė ar savivaldybė.“

Kaip bebūtų keista, meras argumentavo savaip, bet panašiai, teigė, kad savivaldybei užtenka rūpesčių administruoti viešuosius reikalus, o verslo administravimui pritrūksta dėmesio ir laiko. Tai tiesa.

- Sprendimo aiškinamajame rašte nurodyta, kad 2019 metų „Marijampolės švaros“ pelnas - 25 647 eurų yra mažiausias iš savivaldybės

uždarųjų akcinių bendrovių, kaip ir rentabilumas. Jūsų vadovavimo laikotarpiu šie rodikliai buvo žymiai geresni. Gal bendrovė „Ecoservice“, valdanti du trečdalius akcijų, tokiais rodikliais ir siekė paskatinti savivaldybę parduoti jai priklausančią dalį, o gal yra kitų priežasčių?

- Girdėjau klausimus, klausiau savivaldybės vadovų argumentų, kodėl nuspręsta parduoti. Kad mažas pelnas, žemas rentabilumas – tai ne argumentas. Geriau valdant įmonę šie verslo rodikliai galėjo būti žymiai geresni. Atskirais metais UAB „Marijampolės švara“ pelnas siekė daugiau nei 300 000 eurų.

Žinoma, auga konkurencija, keičiasi kainos, su didžiaisiais rinkos žaidėjais varžytis sunku. Jeigu „Marijampolės švara“, santykinai maža įmonė, per metus perka dvi šiukšliavežes, tai „Ecoservice“ - dvidešimt dvi, jeigu vieni įsigyja du tūkstančius pirštinių, kiti - dvidešimt du tūkstančius ir pan. Kas gaus rinkoje geresnes kainas? Žinoma, didesnis pirkėjas. Valstybėje einama prie to, kad

išgyvens didieji. Na, kai jau visai nebeliks mažųjų, kokios bus kainos – neįrštu prognozuoti. Reikia pasakyti ir tai, kad aplinkos tvarkymo paslaugos perkamos per viešuosius pirkimus.

- Ar būtų naudos pardavus kitų savivaldybės įmonių akcijų, pavyzdžiui, UAB „Marijampolės autobusų parkas“, „Marijampolės butų ūkis“ - kodėl savivaldybė laikosi jų įsikibus?

- Visada buvau už savivaldybės valdomų verslų pardavimą. Argumentus jau minėjau. Reikia prisipažinti, kad prieš dešimt metų, kai primygtinai siūliau parduoti UAB „Marijampolės autobusų parkas“, neįžvelgiau Klimato kaitos programos galimybių – jos dėka ir atsirado nauji autobusai Marijampolėje. Šią paramą gavo tik savivaldybių valdomi autobusų parkai.

Pasitaikė iniciatyvi direktorė, susiklostė palanki paramos situacija ir gavome puikius autobusus miestui.

Prie jūsų paminėtų įmonių reikia pridėti kino teatrą, televiziją, nes, atrodo, nė vienoje savivaldybėje nėra tokio „valdiško“ verslo, visur privatus. Pritariu ir siūlysiu viešai parduoti dar daugiau savivaldybės įmonių, nepaliekant užribyje ir viešųjų įstaigų. Kai kurios jų taip pat gali būti parduotos.

Jau įpratome matyti šiukšliavežes su „Ecoservice“ ženklų
Nuotrauka iš interneto

Muziejus vėl laisvas

Gegužės 5 d. duris vėl atversiantis Nacionalinis muziejus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės valdovų rūmų planuoja lankytojus pasitikti taikydamos patikimą ir saugią aukščiausio lygmens lankytojų aptarnavimo bei apsaugos sistemą. Siekiant užtikrinti visapusišką tiek lankytojų, tiek darbuotojų saugumą, parengtos muziejaus lankymo taisyklės, taip pat įrengtas temperatūrą matuojantis termovizorius, pasirūpinta visa kita reikalinga įranga bei infrastruktūra.

Dėl to Valdovų rūmų muziejus galės dirbti įprastu režimu: planuojama iškart atidaryti visas nuolatinės ekspozicijas ir dėl koronaviruso muziejuje „įkalintas“ parodas.

„Viena vertus, džiaugiamės, kad pagaliau galėsime atverti duris ir vėl susitikti su savo lankytojais, kita vertus, jaučiame didelę atsakomybę ir pareigą užtikrinti tokių žmonių saugumą, kad nereikėtų vėl sugriežtinti karantino reikalavimų. Tai nauja patirtis visiems muziejams, tad suvienijome jėgas, tariamės, dalijamės patirtimi ir kartu su kitais nacionaliniais muziejais – Lietuvos nacionaliniu muziejumi, Lietuvos nacionaliniu dailės muziejumi ir Nacionaliniu M. K. Čiurlionio dailės muziejumi – planuojame nuosekliai, atsargiai bei pagal galimybes „išsilaisvinti“ iš situacijos: vieni – palaipsniui atidarydami filialus ir ekspozicijas, kiti, tokie kaip Valdovų rūmų muziejus, atidarydami viską iškart“, – teigia Valdovų rūmų muziejaus direktorius Vydas Dolinskas.

Laikantis visų saugos reikalavimų vienu metu muziejus gali priimti net iki 1 000 lankytojų, t. y. tiek

žmonių, kiek muziejus priimdavo piko metu, kai šalyje veikė visi darželiai, mokyklos ir lankydavosi nemažai užsienio turistų. Be to, Valdovų rūmų muziejuje yra moderni ventiliavimo sistema su aukštos kokybės filtrais, užtikrinanti reikiamą oro apykaitą patalpose per 1 valandą.

Dėl šių priežasčių duris atvėręs Valdovų rūmų muziejus neplanuoja trumpinti darbo laiko arba taikyti kokių nors kitų lankymo apribojimų (pvz., registracijos ar laiko rezervavimo), tačiau prašo lankytojų padėti muziejui užtikrinti saugumą laikantis elementarių lankymosi taisyklių.

Į muziejų besiruošiančių atvykti lankytojų prašome būti sąmoningiems, atsižvelgti į rekomendacijas rizikos grupės asmenims likti namuose, taip pat suprasti, jei į muziejų nebus įleisti tie, kurių temperatūra aukštesnė nei 37,2 °C arba kurie turi ūmių viršutinių kvėpavimo takų ligų simptomų, tokių kaip sloga, čiaudulys, kosulys, pasunkėjęs kvėpavimas. Į muziejų bus įleidžiami tik apsaugines veido priemones dėvintys lankytojai, atvykiantys ne didesnėmis nei dvejų asmenų grupėmis (išskyrus šeimas ir artimus giminaičius).

Atvykusieji pirmiausia turės dezinfekuoti rankas ir pereiti termovizoriaus zoną. Nustačius, kad lankytojas turi temperatūros, bus

Mielosios mamos,
nuoširdžiai sveikiname su gražiausia pavasario švente –
Motinos diena.

Už viską, ko pasiekiame, esame Jums dėkingi.
Jūs visada būsite mūsų užtarėjos, globėjos ir mokytojos.

Būkite laimingos!

LVŽS frakcija Marijampolės savivaldybės taryboje

tikrinama pakartotinai ir tuomet sprendžiama dėl apsilankymo muziejuje arba rekomendacijų kreiptis į sveikatos apsaugos specialistus. Perėję patikrinimą, lankytojai po vieną bus aptarnaujami kasose, čia prašoma atsiskaityti saugiau – banko kortele.

Tuomet palikę daiktus ir viršutinius drabužius nuolat dezinfekuojamose daiktų saugojimo kameroje, laikydamiesi saugaus dviejų metrų atstumo tarp apsilankusių žmonių ir darbuotojų, lankytojai galės apžiūrėti visas Valdovų rūmų muziejaus ekspozicijas ir muziejuje veikiančias parodas.

„Nors pasaulinių pandemijų metu kultūra tarsi nustumiama į antrą planą, tačiau reikia pasakyti, kad mūsų žmonėms ji tikrai rūpi – vos paskelbus apie sušvelnintas karantino sąlygas, sulaukėme nemažai lankytojų skambučių ir klausimų, kada jie galės ir ar spės aplankyti iš Italijos atkeliavusią didžiulę tapybos ir skulptūros darbų parodą „Nuo SACRO iki PROFANO. Giorgio Baratti dailės kolekcija iš Milano“, pamatyti per paskutinius archeologinius tyrimus rastus eksponatus, kurie prieš karantiną buvo rodomi tik dvi dienas, Maskvos caro Vasiliaus Šuiskio priesaiką vaizduojančią

monumentalią drobę, taip pat – atnaujintas nuolatinės ekspozicijas. Turėjome nemažai iššūkių, kad pakeistume savo planus, tad šiuo metu ne tik rūpinamės lankytojų ir darbuotojų saugumo sistema, bet ir deramės dėl parodų pratęsimo bei rengiame visus tam reikiamus dokumentus.

Tad lankytojai gali būti ramūs – paroda iš Italijos pas mus dar pasisvečiuos galbūt net iki rugsėjo, o archeologų rastų eksponatų taip pat neskubėsime gražinti į konservavimo ir restauravimo dirbtuves“, – sako Valdovų rūmų muziejaus direktorius.

Prieš 100 metų: marijampoliečiai Steigiamajame Seime

Rimvydas URBONAVIČIUS, istorikas. Pirmieji laisvi, visuotiniai pirmosios Lietuvos Respublikos rinkimai į Seimą surengti 1920 metų

balandžio 14-15 dienomis. Jie vyko slaptai balsuojant. Tai daryti pirma kartą galėjo ir moterys.

Rinkimai į Seimą vyko pagal kan-

didatų sąrašus ir apygardas, kurių šešios: Marijampolės, Kauno. Raseinių, Telšių, Panevėžio ir Utenos buvo Lietuvos valdžios kontroliuojamoje teritorijoje (likusią buvo okupavę lenkai). Pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatytą ats-

tovavimo normą (15-ai tūkstančių gyventojų – 1 atstovas), neokupuotai Lietuvos teritorijai teko 112 vietų.

Rinkimuose, kuriuose dalyvavo per 90 procentų visų teisę balsuoti turėjusių gyventojų, nugalėjo Krikščionių demokratų blokas, laimėjęs 59 atstovų vietas. Antroje vietoje – Lietuvos socialistų liaudininkų demokratų partijos ir Lietuvos valstiečių sąjungos blokas – 29 vietos, treči – socialdemokratai – 12 vietų, tautinės mažumos – 10 vietų ir 2 nepartiniai.

Pagal teritorinę kilmę daugiausiai Seimo narių buvo iš Sūduvos: Marijampolės apskrities – 18 atstovų, Vilkaviškio – 15, Šakių – 6 ir pan. Tarp jų buvo Marijampolės miesto Tarybos pirmininku dirbęs Kazys Grinius, pirmasis Marijampolės miesto burmistras Eliziejus Draugelis, jo sesuo mokytoja Magdalena Draugelytė Galdikienė, Marijampolės rabinas Abraomas Dovas Popelis, Marijampolės miesto tarybos narys kunigas Antanas Šmulskštys, Marijampolėje mokslus baigęs ar dirbęs broliai Jonas ir Juozas Vailokaičiai, Antanas ir Justinas Staugaičiai, jų pusbrolis Jonas ir t. t. ir pan.

Steigiamojo Seimo iškilmingas atidarymas 1920 m. gegužės 15 d. tapo visos tautos švente su vėliavomis, išpuoštais garbės vartais, arkomis, šūkais, sveikinančiais Steigiamąjį Seimą. Jo atstovai Kauno Katedroje išklaušė mišias, kurias celebravo pavyškupis J. Skvireckas.

Pilnutėlėje Katedroje buvo ir Vasario 16-osios Nepriklausomybės akto signatarų, vykdomosios valdžios atstovų, užsienio diplomatų.

Nuo 1920 m. spalio iki 1921 m. vasario Steigiamasis Seimas buvo išsiskirstęs, nes Seimo nariai gynė Lietuvą puolant Lenkijos kariuomenei. Seimo narys karininkas Antanas Matulaitis, kilęs iš Netičkampio, fronte žuvo 1920 m. lapkričio 20 d. Tuo metu veikė vadinamasis Mažasis seimas, sudarytas iš Pirmininko ir šešių Steigiamojo Seimo narių.

Šio Seimo metais Lietuva visose gyvenimo srityse pasiekė išpūdingų laimėjimų. Valstybė užgėdė karo ir okupacijos padarytas žaizdas. Žemės ūkis, pramonė pasiekė ir net viršijo prieškarinį lygį. Respublikoje veikė šeši bankai. Ypač daug pasiekta švietimo srityje.

Steigiamojo Seimo metais sutvirtėjo tarptautinė Lietuvos padėtis: per pustrėčių metų Lietuvą pripažino 16 valstybių, o nuo 1921 m. rugsėjo Lietuva tapo Tautų Sąjungos nare. Ko gero, Lietuvai tai buvo didžiausias demokratijos klestėjimo laikotarpis.

Eilės Nr. 32589	Pavardė Vailokaičiai	Paso blanko Nr. 940800
Vardas Jonas	Gyvenamoji vieta: Kaimas (miestas) Kaunas	
Gimimo diena arba amžius: 24. IV. 1886 m.	Gimimo vieta: Apskritis Taryvų	
Valsčius Pigžirniai	Kaimas	
Asmens žymės: Ugis: _____ Plaukai: _____ Akys: _____ Veidas: _____	Ypatingos žymės:	
	Asmens žymės: Ugis: _____ Plaukai: _____ Akys: _____ Veidas: _____	Ypatingos žymės:
Tautybė Liet.	Tautybė Liet.	
Tikyba Kat.	Tikyba Kat.	

Steigiamojo Seimo narių Jono Vailokaičio ir Eliziejaus Draugelio pasų kortelės. Pirmojo kortelė 1922 m., antrojo 1920 m.

Originalai saugomi Kauno regioniniame valstybės archyve

Eilės Nr. 2517	Pavardė Draugelis	Paso blanko Nr. _____
Vardas Eliziejus	Gyvenamoji vieta: Kaimas (miestas) Kaunas	
Gimimo diena arba amžius: 11. IV. 1888 m.	Gimimo vieta: Apskritis Vilkaviškio	
Valsčius Bardauskys	Kaimas	
Asmens žymės: Ugis: _____ Plaukai: _____ Akys: _____ Veidas: _____	Ypatingos žymės:	
	Asmens žymės: Ugis: _____ Plaukai: _____ Akys: _____ Veidas: _____	Ypatingos žymės:
Tautybė Liet.	Tautybė Liet.	
Tikyba Kat.	Tikyba Kat.	

Prašo išsaugoti čiurlius

Raimonda KARNACKAITĖ. Aplinkos ministerija kreipiasi į daugiabučių statybos ir renovacijos darbus vykdančias organizacijas ir prašo prisidėti išsaugant čiurlius.

Tai į kregždės panašūs paukščiai, peri uolų plyšiuose, kuriuos Lietuvoje jiems dažniausiai atstoja daugiabučių namų ertmės virš paskutiniojo aukšto langų. Tačiau renovuojant namus tos ertmės uždengiamos izoliacinėmis medžiagomis.

Deja, dėl to sunaikinama daug čiurlių lizdaviečių.

Šie paukščiai Lietuvoje pagyvena trumpai – pasirodo gegužę, išperi jauniklius daugiabučių pastogėse ir jau rugpjūtį palieka mūsų kraštą. Renovacijos metu čiurlių jaunikliai tiesiog aklinau uždaromi, palaidojami namo viduje. Be to, po kiekvieno dau-

giabučio atnaujinimo prarandamos vietos, kur šie paukščiai gali perėti. Todėl prašoma iki rugpjūčio vidurio aklinau neužtaisyti čiurlių perėjimo vietas vedančių angų, nes kitaip jie negalės pamaitinti jauniklių.

Jeigu daugiabučių gyventojai pastebi, kad į namo ertmes nardo čiurliai, o statybininkai ketina šias ertmes uždengti, jie turėtų pristabdyti statybos rangovus. Vietas, kur peri čiurliai, nustatyti nesunku – užtenka bent pusvalandį ramiomis ankstyvo ryto ar pavakario valandomis stebėti daugiabučio pastogę.

Išsaugant čiurlius Aplinkos ministerija kviečia prisijungti ir daugiabučių namų bendrojo naudojimo objektų valdytojus, kad kartu su gyventojais apsvaistytų galimybes įrengti lizdavietes šiems paukščiams.

Mielos Mamos,
Nuoširdžiai sveikiname Jus Motinos dienos proga.

Dėkojame Jums už rankų švelnumą, rūpestį, supratimą, už tai, kad atliekatė šią ypatingą misiją. Tegul Jūsų pasišventimas ir širdies gerumas sugrįžta Jums sėkmingais vaikų gyvenimais bei nuolatiniu artimųjų dėmesiu, pagarba ir meile.

Linkime kantrybės, sveikatos ir Dievo palaimos!

Marijampolės savivaldybės tarybos
Tėvynės sąjungos – Lietuvos krikščionių demokratų frakcija

Krizei įveikti ES telkia milžinišką sumą – beveik trijų trilijonų eurų

Andrius Kubilius, Europos Parlamento narys, sako, jog iš naujos krizės išeisime – „apdaužyti, bet visi kartu“. Interviu parlamentaras kalba apie Europos Sąjungos telkiamus finansinės paramos paketus pandemijos pasekmėms ir ekonomikos krizei įveikti. Neaplenkia ir Lietuvos aktualijų.

Krizės nesulyginamos

- Ką įžvelgiate, lygindamas 2008–2012 metų krizę, kurią būdamas šalies premjeru matėte iš arti, ir šiandieninę pandemijos sukeltą ekonomikos krizę? Kokio Lietuvos ekonomikos nuosmukio reikia tikėtis?

- Dėl nuosmukio dydžio sunku ką nors pasakyti. Ypač, kai yra toks staigus ekonomikos kritimas. Remiuosi Lietuvos bankų ekspertais. Jų prognozės iš pradžių buvo švelnesnės, o dabar numato žymiai platesnius intervalus – nuo minus 3 procentų iki minus 20 procentų BVP kritimo per metus. Tikėkimės, jog bus mažesnis kritimas, bet ruoštis reikia didesniai.

Ankstesnės ir dabartinės krizių priežastys yra skirtingos ir įveikimo būdai yra skirtingi. 2008–2009 metų krizę sukėlė bankų griūtis, dėl to iš karto užsidarė bet kokios galimybės skolintis finansų rinkose. Prastėjant ekonomiškai iš karto išaugo biudžeto deficitai ir labai skausmingai turėjome jį mažinti. Vienintelis kelias buvo mažinti išlaidas ir didinti mokesčius.

Dabar krizę sukelta pandemijos. Karantinas yra vienintelė priemonė stabdyti šalyse pandemijos plėtrą, bet padėtis finansų rinkose yra visai nebloga ne tik Lietuvai, bet ir daugumai kitų valstybių. Galima skolintis didesnes sumas ir padėti verslui, kurio pajamos tapo nulinėmis, išlaikyti darbuotojus, dengti nuomos išlaidas, kredito išlaidas ir palūkanas.

Valstybė gali ir turi padėti verslui atlaikyti karantino laikotarpį, kompensuodama tas būtinausias išlaidas.

Valdžioms šį kartą yra lengviau, nes visuomenė akivaizdžiai mato pačią krizę, jos priežastis, šimtus tūkstančių ligonių, tragiškas mirtis. Visi supranta, kad pandemijai įveikti būtinas karantinas, o jis neišvengiamai smuko ekonomiką.

2008–2009 metais krizės priežastis žmonėms buvo žymiai sunkiau suprasti. Akivaizdžiai nematė, kokios baimės ir įtampos buvo įsivyravę finansų rinkose, ir nesuprato, kodėl buvome priversti imtis skaudžių taupymo priemonių.

Parama biurokratijos pinklėse

- Kaip vertinate Lietuvos vyriausybės veiksmus?

- Gerai būtų, jeigu įsiklausytų į patarimus. Ypač pradiniam pandemijos etape ministrai nelabai klausė, ką bando patarti ekspertai. Klaida buvo, kad atvirai nepasakė, jog neturime pakankamai apsaugos priemonių, reagentų tyrimams ir dėl to galimybės apsaugoti medikus yra mažesnės. Keistai skambėjo minis-

tro Aurelijaus Verygos aiškinimas, kad mums nereikia nei platesnių tyrimų, nei apsaugos priemonių, kaukių. Pakirto žmonių pasitikėjimą valdžios veiksmais.

Antras dalykas – ekonomika. Labai lėtai judama su parama verslui. Kalba, kad daug pinigų tam bus skirta: 2,5 milijardo eurų ar net 5 milijardai eurų. Bet verslui, kuris jau mėnesį dėl karantino yra uždarytas – kavinėms, viešbučiams, grožio salonams, sporto klubams ar pramogų ir laisvalaikio praleidimo organizatoriams, visiškai neaišku, kaip juos parama pasieks? Jeigu kas ir aiškėja, tai Vyriausybės sprendimai yra „apkabinėti“ visokiomis keistomis sąlygomis.

Kaip ir kitose šalyse yra priimtas įstatymas karantino laikotarpiu kompensuoti darbdaviui darbuotojų atlyginimų išlaidų dalį. Bet Lietuvoje pridurta sąlyga, kad darbdavys 50 procentų darbuotojų turi išlaikyti po karantino dar tris mėnesius.

Kiek teko peržiūrėti kitų šalių paramos verslui paketus, niekur tokios sąlygos neradau. Nei Danijos, nei Vokietijos, nei JAV, nei Estijos socialinės paramos sistemose tokia sąlyga nekeliamą, nes ji neprotinga.

Ypač smulkiam verslui neaišku, kaip jis veiks pasibaigus karantino laikotarpiui? Ar žmonėms reikės jų paslaugų, ar sugrįš jie į kavines, restoranus, koncertus, ar bus turistų?

Pernai Lietuvą aplankė, kaip skelbiama, 2 milijonai turistų, o šiame galima apie tai tik pasvajoti. Turizmo verslas niekaip šiandien negali atsakyti, ar jų produktams bus paklausa, kai baigsis karantinas ir ar galės išlaikyti pusę savo darbuotojų? Tokia sąlyga gali atbaidyti verslą prašyti paramos.

Mano nuomone, labiausia stinga paprastumo ir aiškumo paramos priemonėse, jos įveliamos į biurokratinę pinklę. Verslas turi teisę reikalauti, kad valstybė ir valdžia elgtųsi pagal aiškų nuostolių atlyginimo principą, nes karantiną, kuris buvo reikalingas, įvedė valdžia valstybės vardu.

Kai valdžia sukuria verslui nuostolingas sąlygas, turi nuostolius atlyginti.

Ekonominė krizė – čia pat, reikia ruoštis ją suvaldyti, priemonių imtis, o Lietuvoje nėra net ekonomikos ministro. Verslo asociacijos kelia tą klausimą ir yra susirūpinusios, jog paramos priemonės vėluoja.

ES parama – galinga finansinė „bazuka“

- Kaip vertinate Europos Komisijos veiksmus krizei įveikti?

- Iš pradžių daug buvo nusiskundimų iš pie-

Europos Parlamento narys Andrius Kubilius teigia: „[viską reikia žiūrėti su optimizmu ir prisiminti vieno iš ES architektų Žano Mone žodžius, jog Europos Sąjunga bus ta, kuri kursis per krizes.“

tinų valstybių, kurios pirmosios patyrė pandemijos smūgį. Kad ES neefektyviai veikia, kad nebuvo solidarumo. Europos Parlamente mes su Rasa Juknevičiene net ėmėmės iniciatyvos kreiptis, kuri pasirašė ir kiti parlamentarai, jog nereikėtų niekinti Europos Sąjungos.

ES parama šalims yra pakankamai efektyvi ir bus efektyvi. Europos centrinis bankas dar prieš tris savaites priėmė sprendimą, kurio apimtis yra 750 milijardų eurų, vadinamąją finansų bazuką – patranką. Tai finansinis paramos instrumentas išpirkti valstybių skoloms. Tai nuramina finansų rinkas, kad tokioms šalims, kaip Italija, Ispanija, netektų brangiau skolintis. Tas instrumentas jau veikia. Ir Lietuva gali gana pigiai skolintis.

Palyginimui: 2008–2009 metų krizei kilus Europos centrinis bankas tokį instrumentą sugebėjo paskelbti tik 2012 metais.

ES prieš dvi savaites paskelbė didelės apimties programą SURE – 100 milijardų eurų skirta šalims narėms padėti verslui, kompensuojant atlyginimų išlaidas. Gaus lėšų ir Lietuva.

ES svarsto ir naujus instrumentus, susijusius su daugiamete finansine perspektyva. Prie jos jungiami finansinės inžinerijos instrumentai leisti sutelkti trilijonus eurų, kuriuos jau po pandemijos galima būtų panaudoti investicijoms į ekonomiką. Apie tai Europos Komisijos pirmininkė Ursula von der Leyen kalbėjo praėjusią savaitę per vaizdo konferenciją su mūsų frakcija.

- Kas yra tos koronaobligacijos, dėl kurių sutarimo nėra?

- Čia susipynę finansiniai dalykai ir emocijos. Pietų šalis jų ypač nori, teigdamos, jog tai solidarumo reikalas. Koronaobligacijos reiškia, kad visos šalys skolintųsi kartu – ir silpnesnės,

ir stipresnės, kurios geriau tvarkosi. Vokietija, šiauriečiai priešinasi, bet geriau neišvilioti į diskusijas, nes solidarumas gali tik pleišėti.

Kita vertus, pažiūrėjus, kiek yra skirta lėšų pandemijos pasekmėms ir krizei įveikti, skaičiai įspūdingi. Jungtinės Valstijos tam yra skyrusios 2 trilijonus dolerių, o bendras Europos Sąjungos finansinės pagalbos paketas (su lėšomis sutelktomis Briuselyje ir šalių narių) sudaro 2 trilijonus 770 milijardų eurų. Tai ar truks plyš reikia skolintumuisi koronaobligacijų?

- Kokie išeisim iš tos krizės?

- Kaip visada – šiek tiek apdaužyti, bet visi kartu. Nuo pat įsikūrimo pradžios 1950 metais Europos Sąjunga iš krizių išeidavo tik sustiprėjusi ir labiau vieninga.

1957 metais vienas iš ES architektų Žanas Mone pasakė tokią frazę: „Europos Sąjunga bus ta, kuri kursis per krizes“.

Iš tiesų, po krizių būdavo stiprinamos atitinkamos sritys. Po bankų krizės – atsirado bankų sąjunga, per pabėgėlių krizę – ES sienų stiprinimas. Dabar paaiškėjo, kad neturime bendrų instrumentų gintis nuo pandemijos, o visiems jų reikia. Nauji mechanizmai paleidžiami ir ekonomikai stiprinti. Į viską reikia žiūrėti su optimizmu.

Dar daugiau nemokamų gydymo paslaugų

Valstybinės ligonių kasos (VLK) informacija. Kad Lietuvos gyventojams būtų teikiama kuo daugiau kokybiškų ir saugių medicinos paslaugų, ligonių kasos šiemet su gydymo įstaigomis pasirašė 1 483 sutartis – trimis dešimtims daugiau nei pernai. Šios paslaugos finansuojamos iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF), todėl pacientams už jas papildomai mokėti nereikia.

Pagal su gydymo įstaigomis pasirašytas sutartis iš viso šiais metais gyventojams bus suteikta paslaugų beveik už 1,5 mlrd. eurų arba net 10 proc. (139 mln. eurų) daugiau nei 2019-aisiais.

„Kasmet pasirašome vis daugiau sutarčių su gydymo įstaigomis. Tai reiškia, kad apdraustiesiems privalomuoju sveikatos draudimu žmonėms didėja sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas tiek geografiniu, tiek specialistų pasirinkimo požiūriu visoje šalyje“, – sako VLK direktorius Gintaras Kacevičius.

Lietuvos gyventojams ligonių kasos apmokamas medicinos paslaugas iš viso teiks 849 įstaigos. Pirminę ambulatorinę asmens sveikatos priežiūrą užtikrins 442 įstaigos, slaugos (ambulatorinė ir stacionarinė) – 379, iš jų stacionarinių slaugos ir palaikomojo

gydymo – 95. Gydytojų specialistų konsultacijas gyventojai galės gauti 470 įstaigose, stacionarines aktyviojo gydymo paslaugas – 67. Iš visų 1 483 šiemet pasirašytų sutarčių 596 sudarytos su viešosiomis sveikatos priežiūros įstaigomis, 887 – privačiomis.

Planuojama, kad stacionarinių paslaugų šiemet bus suteikta už 625,7 mln. eurų, gydytojų specialistų konsultacijų, dienos stacionaro, dienos chirurgijos ir kitų ambulatorinių sąlygomis teikiamų paslaugų – už 324, 2 mln. eurų. Brangūs tyrimai ir procedūros PSDF atsies 68 mln. eurų. Pirminei ambulatorinei sveikatos

priežiūrai pagal sutartis preliminariai numatyta 302 mln. eurų, greitosios medicinos pagalbos paslaugoms – 65,7 mln. eurų, įvairių rūšių slaugai – 87 mln. eurų.

VLK primena, kad privalomuoju sveikatos draudimu apdrausti žmonės turi teisę gauti iš PSDF apmokamas sveikatos priežiūros paslaugas tik tose įstaigose, kurios turi sutartį su teritorinėmis ligonių kasomis. Sutartis tarp ligonių kasos ir gydymo įstaigos – tai garantija pacientui, kad kai kurios paslaugos, dėl kurių yra susitarta sutartyje, apdraustajam PSD asmeniui turi būti teikiamos be papildomo mokesčio.

Visos šios įstaigos, su kuriomis sudarytos sutartys, turi licenciją

sveikatos priežiūros veiklai, jose dirba kvalifikuotas ir licencijas turintis medicinos personalas. Taip pat įstaigos turi reikalingą medicinos įrangą paslaugoms teikti.

Šiemet buvo planuojama gauti 2,3 mlrd. eurų PSDF pajamų. Pagrindinę šio biudžeto išlaidų dalį sudaro lėšos sveikatos priežiūros paslaugų išlaidoms apmokėti – beveik 1 mlrd. 510 mln. eurų, vaistams ir medicinos pagalbos priemonėms skirta apie 359 mln. eurų, medicininėi reabilitacijai ir sanatoriniam gydymui – beveik 64 mln. eurų, ortopedijos techninėms priemonėms – 13,5 mln. eurų, sveikatos programoms ir kitoms sveikatos draudimo išlaidoms – daugiau kaip 132 mln. eurų.

Patarimas darbuotojams: nepasirašykite dokumentų nepasikonsultavę

Socialinės apsaugos ir darbo ministerija primena Darbo kodekso reikalavimus, kurie turi būti išlaikomi visais atvejais.

Darbuotojams patariama atidžiai išstudijuoti savo teises, konsultuotis su Valstybine darbo inspekcija, o darbdaviams, kurie dėl karantino ribojimų negali suteikti darbo – tartis su darbuotojais arba skelbti prastovą ir kreiptis į Užimtumo tarnybą dėl subsidijos darbo užmokesčio mokėjimui prastovos metu.

Jeigu darbuotojo atliekama funkcija tapo perteklinė

Valstybėje paskelbta ekstremali padėtis ir karantinas pati savaime nėra priežastis, dėl kurios darbdavys gali atleisti darbuotojus. Tačiau gali atleisti, kai darbuotojo funkcija tampa pertekline, pavyzdžiui, per karantiną uždariusi kavines, nebereikia padavėjų.

Darbo sutartis šiuo pagrindu gali būti nutraukta tik tada, kai nėra laisvos darbo vietos, į kurią darbuotojas galėtų būti perkeltas su jo sutikimu.

Jeigu perteklinę darbo funkciją atlieka keletas darbuotojų, o atleidžiama tik dalis iš jų, pagal nustatytus kriterijus turi būti daroma atleidžiamų darbuotojų atranka.

Nustatant atleidžiamų darbuotojų atrankos kriterijus, turi būti užtikrinama darbuotojų pirmenybės teisė būti paliktiems dirbti, jeigu:

1. jie šioje darbovietėje buvo sužaloti arba susirgo profesine liga;
2. jie augina daugiau kaip tris vaikus iki 14 metų arba vieni augina vaikus iki 14 metų ar neįgalų vaiką iki 18 metų. Taip pat – jeigu vieni prižiūri kitus šeimos narius, kuriems nustatytas mažesnis negu 55 proc. darbingumo lygis, arba prižiūri senatvės pensijos amžiaus šeimos narius, kuriems nustatytas didelių ar vidutinių specialiųjų poreikių lygis;
3. jie turi ne mažiau kaip 10 metų nepertraukiamąjį darbo stažą toje darbovietėje, išskyrus darbuotojus, kuriems sukako senatvės pensijos amžius ir įgijo teisę į visą senatvės pensiją dirbdami įmonėje;
4. jiems iki įstatymų nustatyto senatvės pensijos amžiaus liko ne daugiau kaip treji metai;

5. jiems tokia teisė nustatyta kolektyvinėje sutartyje;

6. jie yra išrinkti į darbuotojų atstovų, veikiančių darbdavio lygmeniu, valdymo organų narius.

Pirmenybės teisė būti paliktiems dirbti taikoma darbuotojams, kurių kvalifikacija nėra žemesnė už kitų tos pačios specialybės kolegų kvalifikaciją.

Atleidimas – įspėjus, mokant išeitinę, laikantis ribojimų

Atleidžiant darbuotoją be jo kaltės, būtina prieš atleidimą įspėti raštu, išmokėti darbuotojui priklausančias išeitines išmokas, laikytis įspėjimo terminų.

ĮSPĖJIMO TERMINAI. Kai darbuotojas atleidžiamas darbdavio iniciatyva nesant darbuotojo kaltės (kaip minėtame pavyzdyje dėl padavėjų) jis turi būti įspėjamas raštu: jei darbo santykiai tęsiasi daugiau nei vienus metus – prieš 1 mėnesį, jeigu darbo santykiai truko mažiau nei metus – prieš dvi savaites.

Jeigu darbuotojui iki senatvės pensijos amžiaus liko mažiau nei penkeri metai, tuomet įspėjimo terminai ilgesni – tokį darbuotoją būtina įspėti prieš 2 mėnesius, jeigu jis dirbo ilgiau nei metus, arba prieš 1 mėnesį, jeigu dirbo trumpiau nei metus.

Jeigu darbuotojas turi negalią, augina vaiką iki 14 metų arba neįgalų vaiką iki 18 metų, taip pat jei iki senatvės pensijos jam liko mažiau nei dveji metai, tuomet įspėti reikia dar anksčiau – prieš 3 mėnesius tuos darbuotojus, kurie dirbo ilgiau nei metus, ir prieš 1,5 mėnesio, jeigu dirbo trumpiau nei metus.

IŠEITINĖS IŠMOKOS. Darbo kodeksas taip pat numato, kad ne dėl jo kaltės atleidžiamam darbuotojui darbdavys turi išmokėti išeitinę išmoką.

Išmokų dydžiai:

- 2 mėn. vidutinio darbuotojo darbo užmokesčio dydžio, jei darbuotojas dirbo ilgiau nei metus.
 - 0,5 mėn. vidutinio darbuotojo darbo užmokesčio dydžio, jei darbuotojas dirbo trumpiau nei metus.
- ILGALAIKIO NEDARBO IŠMOKA.** Ilgiau nei 5 metus pas vieną darbdavį dirbusiam darbuotojui, kuris atleidžiamas darbdavio iniciatyva be paties darbuotojo kaltės, taip pat priklauso ilgalaikio darbo išmoka.

Ilgalaikio darbo išmoka priklauso nuo laiko, kurį darbuotojas nepertraukiamai dirbo pas darbdavį:

- 5–10 metų – 77, 58 proc. vieno vidutinio mėnesio asmens darbo užmokesčio dydžio išmoka.
- 10–20 metų – 77, 58 proc. dviejų vidutinių mėnesio asmens darbo užmokesčių dydžio išmoka.
- Ilgiau nei 20 metų – 77, 58 proc. trijų vidutinių mėnesio darbo asmens užmokesčių dydžio išmoka.

Ji išmokama, jeigu buvęs darbuotojas per tris mėnesius neįsidarbina pas tą patį darbdavį ir kreipiasi ne vėliau nei per pusę metų nuo atleidimo.

Kai darbuotojas dirba biudžetinėje įstaigoje ar Lietuvos banke, ilgalaikio darbo išmoka moka juos atleides darbdavys, visais kitais atvejais išmoka mokama iš ilgalaikio darbo išmokų fondo. Dėl to kreiptis reikia į „Sodrą“.

Ilgalaikio nedarbo išmoka išmokama po maždaug trijų su puse mėnesio nuo atleidimo.

RIBOJIMAI. Remiantis Darbo kodeksu, darbdavys negali jį atleisti darbdavio iniciatyva, kai nėra darbuotojo kaltės, jeigu esate nėščia darbuotoja arba darbuotojas, auginantis vaiką iki 3 metų.

Jeigu darbuotojas parašo prašymą išeiti iš darbo savo noru, ribojimai negalioja, keičiasi įspėjimo terminai, negauna jis ir išeitinės išmokos. Jeigu nepavyksta su darbdaviu susitarti nutraukti darbo santykius remiantis Darbo kodeksu, darbuotojams reikėtų kreiptis į Valstybinę darbo inspekciją tel. nr.: (8 5) 213 9772.

Darbdavys negali versti eiti atostogų

Nepaisant kylančių sunkumų dėl karantino, darbdaviai negali versti darbuotojų be jų sutikimo pasinaudoti apmokamomis kasmetinėmis ar nemokamomis atostogomis – tokią priemonę galima naudoti tik darbuotojui sutikus.

Darbdavys gali primygtinai siūlyti darbuotojui eiti kasmetinių apmokamų atostogų tik tokiu atveju, jeigu jis yra sukaupęs jų už daugiau nei už metus.

Atostogų prašymą pagal savo

poreikį teikia darbuotojas, o darbdavys, atsižvelgdamas į atostogų suteikimo eilę, sprendžia, ar šiuo metu gali prašymą tenkinti.

Jei darbdavys reikalauja, kad darbuotojas eitų atostogų, darbuotojas gali kreiptis į Darbo ginčų komisiją prie Valstybinės darbo inspekcijos.

Remiantis Darbo kodeksu, kasmetinės apmokamos atostogos turi būti suteikiamos bent kartą per darbo metus.

Bent viena iš kasmetinių atostogų dalių negali būti trumpesnė kaip 10 darbo dienų, jei dirbama penkias dienas per savaitę, arba 12 darbo dienų, jei dirbama šešias dienas per savaitę.

Kasmetinių apmokamų atostogų trukmė per metus:

- 20 darbo dienų, jeigu dirbama penkias dienas per savaitę,
- 24 darbo dienos, jeigu dirbama šešias dienas per savaitę,
- 25 darbo dienos darbuotojams, kurie vieni augina vaiką iki 14 metų ar neįgalų vaiką iki 18 metų, turi negalią ar yra nepilnamečiai ir dirba penkias dienas per savaitę,
- 30 darbo dienų darbuotojams, kurie vieni augina vaiką iki 14 metų ar neįgalų vaiką iki 18 metų, turi negalią ar yra nepilnamečiai ir dirba šešias dienas per savaitę.

Vyriausybė taip pat yra patvirtinusi kai kurių darbuotojų, kurie turi teisę į pailgintas atostogas, sąrašą – <https://e-seimas.lrs.lt/portal/legalAct/lt/TAP/92a30970450911e7b465dc41e35792b9>.

Apmokamų atostogų metu mokami atostoginiai. Atostoginiai išmokami ne vėliau kaip paskutinę darbo dieną prieš kasmetinių atostogų pradžią, nebent darbuotojas pageidauja juos gauti su darbo užmokesčiu. Jų dydis priklauso nuo atostogų trukmės ir tris mėnesius iki jų gauto vidutinio darbo užmokesčio.

NEMOKAMOS ATOSTOGOS. Išėjus nemokamų atostogų atostoginiai nėra mokami. Svarbu žinoti, kad nemokamų atostogų metu darbuotojas nėra draustas socialiniu draudimu, bet aktualiausias šiuo atveju sveikatos draudimas.

Jeigu darbuotojas bent vieną dieną per mėnesį dirbo, tuomet už tą mėnesį susimokėti privalomojo sveikatos draudimo savarankiškai nereikia – draudimas galioja. Jeigu

neapmokamos atostogos trunka ilgiau nei mėnesį, privalomojo sveikatos draudimo įmoką reikia susimokėti savarankiškai.

Jeigu įmokų nesusimokėsite, negalėsite gauti valstybės finansuojamų sveikatos priežiūros paslaugų, o nesumokėtos įmokos gali būti išieškamos. Šiuo metu privalomojo sveikatos draudimo įmoka siekia 42,37 eurus per mėnesį.

Ką daryti, jeigu netekote darbo

NEDARBO IŠMOKA IR UŽIMTUMO TARNYBA. Jeigu jus atleido, rekomenduojame kreiptis į Užimtumo tarnybą. Čia galėsite ieškoti naujo darbo, o taip pat – gauti nedarbo išmoką. Užsiregistravus Užimtumo tarnyboje tampate draustas privalomuoju sveikatos draudimu ir nereikia kas mėnesį savarankiškai mokėti įmokų.

Nedarbo išmoka skiriama ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo informacijos, kurios reikia teisei į nedarbo išmoką, jos dydžiui ir mokėjimo trukmei nustatyti, gavimo.

Nedarbo išmoką sudaro dvi dalys – pastovioji ir kintamoji: pastovioji dalis 2020 metais sudaro 141,25 euro, kintamoji priklauso nuo jūsų buvusio darbo užmokesčio ir išmokos mokėjimo mėnesio (pirmais mėnesiais mokama daugiau, vėliau – mažiau).

Nedarbo išmokos kintamoji dalis:

- 1–3 mėnesį – 38,79 proc. asmens vidutinių draudžiamųjų pajamų (visos pajamos, nuo kurių mokėtos valstybinio socialinio draudimo įmokos),
- 4–6 mėnesį – 31,03 proc. asmens vidutinių draudžiamųjų pajamų,
- 7–9 mėnesį – 23,27 proc. asmens vidutinių draudžiamųjų pajamų.

Nedarbo išmokos mokamos už praėjusį mėnesį nuo mėnesio 20 dienos iki mėnesio pabaigos.

Jeigu į Užimtumo tarnybą įsiregistravęs žmogus yra gavęs išeitinę išmoką, nedarbo išmoka pradedama mokėti šiek tiek vėliau, pavyzdžiui, jei išeitinę išmoką siekė 2 mėnesių vidutinio darbuotojo darbo užmokesčio dydį, nedarbo išmoka bus pradėta mokėti po 2 mėnesių nuo įsiregistravimo ir bus mokama 9 mėnesius.

PARDUODA

Parduodu naujus klausos aparatus - 40 eur ir žvejybos tinklą - 40 eur. Tel. 8-678 66028.

PASLAUGOS

ATLIEKAME:

- Lauko dujotiekio montavimo darbus.
- Vidaus dujotiekio montavimo darbus.
- Dujų skaitiklių perkėlimą butuose.
- Dujinių katilų dūmtraukių montavimą.
- Priduodame objektą.

UAB „Visa elektra“,
Gamyklų g. 3, Marijampolė
Tel. +370 652 58661.

ŠILTNAMIAI
POLIKARBONATINIAI

ŽEMIAUSIOMIS KAINOMIS

DIDELIS PASIRINKIMAS

3x4 (12 m²) - 236 Eur
3x6 (18 m²) - 339 Eur
3x8 (24 m²) - 439 Eur

Tel. 8 657 99478

GREITAS pristatymas visoje Lietuvoje

UAB „Autofonas“: žemės kasimo, planiravimo, krovimo, gręžimo ir kiti darbai su vikšrinu mini krautuvu BOBKAT ir 6.3 t mini ekskavatoriumi. Tel.: +370 612 64048, +370 651 30017.

Atliekame visus kapų įrengimo darbus. Paminklai, plokštės, trinkelės, tvorelės ir t.t. Tel. 8 62412901.

PERKA

Brangiausiai Lietuvoje miškus (brandžius, jaunus, malkinius, iškirstus), žemes, sodybas. Tel. 8-676 41155.

Perkame visų markių automobilius. Tel. 8-644 15555.

Superkame visų markių automobilius. Gali būti nevažiuojantys. Atsiskaitome iš karto. Tel. 8-675 80030.

DĖMESIO

UAB „Metrum Lt“ matininkas 2020-05-11 10:00 val. atliks žemės sklypo, esančio Kalvarijos sav., Akmenynų sen., Krijobalių k.

Kredito unijos „Sūduvos parama“ narių dėmesiui!

Informuojame, kad 2020-04-28 įvyko pakartotinis eilinis visuotinis kredito unijos „Sūduvos parama“ narių susirinkimas, kuriame buvo priimti šie nutarimai:

1. Vidaus audito tarnybos veiklos ataskaita už 2019 m. įvertinta teigiamai;
2. Valdybos veiklos ataskaita už 2019 m. įvertinta teigiamai;
3. Paskolų komiteto ataskaita už 2019 m. įvertinta teigiamai;
4. Patvirtintas metinių finansinių ataskaitų rinkinys už 2019 m. ir pelno paskirstymo (nuostolių dengimo) tvarkos projektas;
5. Patvirtinta 2020 m. pajamų ir išlaidų sąmata;
6. Patvirtinti kredito unijos „Sūduvos parama“ naujos redakcijos įstatatai;
7. Pritarta narių, neatitinkančių narystės kriterijaus, pašalinimui iš kredito unijos.

Kredito unijos „Sūduvos parama“ valdyba

k., kadastrinio Nr. 3901/0002:26, kadastrinius matavimus. Gretimo sklypo, esančio Kalvarijos sav., Akmenynų sen., Krijobalių k., kadastrinio Nr. 3901/0002:22, bendrasavininko turto paveldėtojus ar jų įgaliotus asmenis

prašome dalyvauti matavimuose. Apie dalyvavimą būtina pranešti adresu Vytauto g. 34A, Marijampolė, tel. 8 (657) 74673, el.p. jolanta@metrum.lt.eu

Kryžiažodis

Sudarė Danutė Šulcaitė

Vieta su išpjautais rantais	Muzikos dėmė (liūdna nuotauka)	Daug kur nueiti	Iškilojo akių rašto kūrėjas	Dėžė, į kurią metami balsavimo biuleteniai	Lietuvių liaudies vestuvinis šokis	Kelioninis maišelis, į kurį įsipilamos avižos arklams
		8				Gyvuliai ... pašara
Filmas „... blondinė“	... poryt, šiom dienom	Tiriamas daiktas	Arabų tautų grupės moteris			
		6			3	
Leisti lapus	Meškeroja		Relas, labai minkštas metalas			Iš siūlų nerta žvejybos priemonė
		1		Tai (kitaip)		2
Šiurkščiai, priešingai			„Pik-...“ sūrio lazdelės	„Ką šiandien ... rytoj neturėsi“ Savanaudžių žmonių grupė		
Gaminsis audinį	Lietuvos krepšinio asociacija	503 romėniškais skaitmenimis				4
JAV popdainininkė ... GaGa				Kas pyksta, ... ragal dygsta		
leškoti, naršyti, versti						
			Filmas su S. Martinu „... jau tie tėvai“			
7						
Ėdri, daug ryjanti	Kirgizų rašytojas Čingizas ...					

1 2 3 4 5 6 7 8

Kryžiažodžio (Nr. 15) atsakymas: **GANGRENA**

Vertikaliai: Varstotas. Statyba. Maitena. Tentas. Ten. Palėpė. Klysiu. Lopšelis. Iridis. Ataka. Aiškus. Lėkis. Asamė.

Horizontaliai: Žarsteklis. Yrikė. Aviliai. Susems. Uosis. Okarina. Šaka. Lietus. Apyretė. Lasa. Nepeik. Raganė. Sagė.

Knyga „Žmonės ir žvėrys“ laimėjo

VIDMANTAS VALINČIUS.

Prizą atsiimti redakcijoje,

Kauno g. 15 (II a., 6 kab.), prieš

tai susitarus tel. 8-605 99998

Kryžiažodžio atsakymus SIŪSKITE trumposiomis SMS žinutėmis

1679

SMS žinutėje rašykite:
RK1, palikti tarpą, įrašyti atsakymą ir vardą, pavardę.

SMS kaina
0,57 €

Atsakymus siųskite iki gegužės 6 d. 12 val. Laimėtojas bus paskelbtas kitame laikraščio numeryje

Kilus neaiškumams skambinti 8-606 11813

EPO BETONAS
GAMYKLŲ G. 3, MARIJAMPOLĖ,
TEL. (8 343) 70744, 8 699 12591

UAB Ekobetonas

GAMINA

ĮVARIŲ RŪŠIŲ BĖTONĄ
IR BĖTONO MIŠINIUS

BETONAS PRISTATOMAS BETONO SIURBLIAIS, BETONVEŽĖMIS IR SAVIVARČIAIS

METALO GAMINIAI (ARMATŪRA)

Tel. 8 655 04687

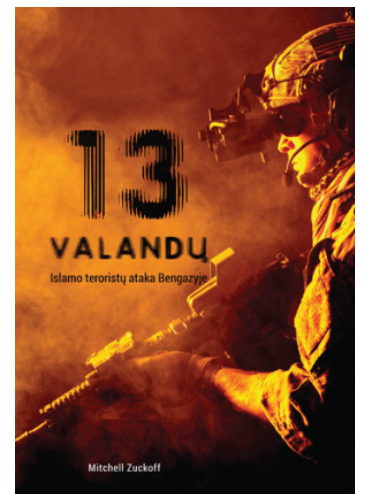
Leidykla „Briedis“ pristato

Sukrečiantis narsių vyrų, kurie priešinosi teroristų atakai Bengazyje, pasakojimas.

2012 m. rugsėjo 11-osios naktį Bengazyje (Libijoje) teroristai užpuolė Jungtinių Amerikos Valstijų diplomatinę atstovybę. Šeši Amerikos apsaugos kontraktininkai stojo į kovą, kad atremtų teroristų ataką ir apsaugotų ten dislokuotus amerikiečius.

Tie vyrai – Markas Geistas-Ozas, Krisas Paronto-Tantas, Johnas Tiegensas-Tigas, Jackas Silva, Dave'as Bentonas-D. B. ir Tyronas Woodsas-Ronas – vedami pareigos jausmo, atliko nepaprastus drąsos ir didvyriškumo reikalaujančius darbus, siekiant išvengti didesnės tragedijos. Ši knyga – asmenišką liudijimą apie tai, kas nutiko per tryliką valandų vykusį liūdnei pagarsėjusį išpuolį.

„13 valandų“ knygoje pasakojama apie naktinės atakos Bengazyje įvykius, apgaubtus paslaptimi ir ku-

pinus nesutarimų. Ši sukrečianti knyga įtraukia į veiksmo kupiną istoriją apie herojus, kurie vienas dėl kito bei savo tautiečių ir šalies paaukojo sveikatą bei gyvybę.

SR

STATYBOS RITMAS

Gamyklų g. 3, Marijampolė
Tel. (8 343) 71450, info@sr.lt

**STATYBOS DARBAI
TRANSPORTO IR TECHNIKOS NUOMA**

Transporto ir statybinių mechanizmų nuoma:

Tel.: 8 685 50036, (8-343) 70482 **www.sr.lt**

NEMOKAMA „Miesto laikraštį“ (ISSN 1822-5667) leidžia UAB „Regionas“ (įmonės kodas 122210251, 92 proc. akcijų priklauso UAB koncernui „Alga“). Redakcijos adresas Kauno g. 15 (6 kab., II a.), LT-68307 Marijampolė, tel. 8-605 99998 („Tele2“), el.p. miesto@miesto.lt. Vyriausiasis redaktorius Vytautas Žemaitis, el.p. zemaitis@miesto.lt, reklamos vadovė Inesa Kazlauskienė, tel. 8-605 99998, el.p. reklama@miesto.lt, vyriausioji dizainerė Kristina Budrienė. Šio numerio tiražas 7 400 egz. Spausdina spaustuve Ignatose (Balstogė, Lenkija). Užsakomųjų straipsnių pavadinimai – pasvirusiu šriftu.

Bunda itin vertingus vaisius vedantys augalai

Sausmedis

Laima ČESONIENĖ. Vytauto Didžiojo universiteto Botanikos sodo mokslo darbuotoja, daktarė. Šiemet ankstokai žiedus skleidžia **melsvaugis sausmedis** (*Lonicera caerulea* L.). Augalas nėra reiklus: pumpurai skleidžiasi, kai vidutinė paros temperatūra pakyla vos iki +3°C. Tad jo gelsvi žiedeliai jau atsivėrė saulei ir žada gausių pirmųjų uogų derlių. Šis uoginis augalas populiarus tarp sodininkų mėgėjų, net pradedama jį auginti didesniuose plotuose.

Krūmų derlingumas labai priklauso nuo apšvietimo sąlygų, todėl Botanikos sode gausi melsvaugio sausmedžio veislių kolekcija auga atvirame, saulės apšviestame plote. Atrodo, šiemet jo uogas ragausime gana anksti, gal net nuo gegužės vidurio. Tolimųjų Rytų tautos sausmedžio uogas labai vertina: valgo šviežias, gamina vynus, sultis, sirupus, kisielius ir kompotus, o sausmedžių uogienė laikoma viena iš skaniausių. Ypač daug jose yra geležies, o jodo rasta 10–12 kartų daugiau nei burokėliuose ar vynuogėse.

Melsvos uogos puikia malšina troškulį, mažina nuovargį. Rytų šalių liaudies medicina jas vertina kaip organizmo gynybines jėgas stiprinančią ir tonizuojančią priemonę. Taigi pavasarį, kai būsime pavargę nuo siautėjusių virusų, pritrūksime būtiniausių vitaminų, sauja sausmedžio uogų tikrai atgaivins. Džiovinotos uogos puikia išsaugoja vertingąsias savybes, tad verta pasiruošti jų atsargą.

Gausiai žiedais aplipę ir **geltonžiedės sedulos** (*Cornus mas* L.) šakutės, nors lapų augalai dar neišskleidė – tai visiškai įprasta šios rūšies augalų vegetacijos tvarka. Geltonžiedė sedula – vertingas daugiametis dekoratyvus medis ar krūmas, užaugantis iki 2–5 metrų aukščio. Šio augalo mediena labai kieta ir tvirta. Vaisiai vartojami maistui tiek

švieži, tiek perdirbti, tačiau jų derliaus teks palaukti iki rugpjūčio ar net rugsėjo.

Geltonžiedės sedulos vaisiai tinka uogienėms, džemui ar marmeladui gaminti. Ten, kur šis augalas paplitęs natūraliai – Kaukaze, Ukrainoje, Moldavijoje, Mažosioje Azijoje – šviežiais ar džiovintais vaisiais gardinami įvairūs mėsos patiekalai, plovos. Liaudies medicina rekomenduoja geltonžiedės sedulos vaisius valgyti sergant žarnyno, skrandžio ligomis, o moksliniai tyrimai rodo, kad juose esantys fitoncidai sunaikina įvairias ligas sukeliančias pavojingas bakterijas. Senovės Graikijoje geltonžiedės sedulos vaisius netgi sūdydavo kaip alyvuoges. Auginami ir kaip dekoratyviniai augalai. Gražiai atželia nugenėjus, todėl tinka gyvatvorėms.

Šiemet anksti bunda ir Lietuvoje kol kas mažiau žinomas vaisinis augalas – **gausiažiedis žilakrūmis** (*Elaeagnus multiflora* Thumb). Gelsvų ar kreminių malonaus kvapo žiedų sulauksime gegužę, o gal ir anksčiau. Šis augalas išskirtinai dekoratyvus ne tik dailios lajos formos, bet ir dėl įdomių lapų: jų viršutinė pusė žalia, o apatinė – sidabriška, padengta rusvais žvyneliais. Tad ir dabar, pradėdamas vegetaciją, augalas skleidžia įdomius pirmuosius „raibus“ lapelius. Dėl žvyneliais pasidengusių ūglių krūmas dekoratyvus ir žiemą, ir vasarą.

Žiedų aromatas privilioja daug vabzdžių apdulkintojų, tarp jų ir bičių. Raudoni, kartais oranžiniai vaisiai sunokę liepos–rugsėjo mėnesį. Žilakrūmis yra artimas šaltalankio giminaitis, tad ir vaisių cheminė sudėtis verta dėmesio. Juose randama nemažai askorbo rūgšties, karotinoidų, polifenolinių, pektinų ir mineralinių medžiagų. Ypač dideli askorbo rūgšties kiekiai rasti gausiažiedžio žilakrūmio lapuose ir žieduose.

Natūraliai ši rūšis aptinkama Kinijoje, Korėjos pusiasalyje ir Japonijoje. Ten vaisiai naudojami kaip gydanti ir profilaktinė priemonė, jie pasižymi tonizuojančiu ir organizmą stiprinančiu poveikiu, gerina kraujotaką. Kinijoje vaisiai naudojami sergant žarnyno ligomis. Lapų ir vaisių nuoviru galima skalauti gerklę, vilgyti sunkiai gijančias žaizdas.

Kaip daržoves, vaisius ir mėsą išlaikyti šviežius kuo ilgiau

Karantino metu daugelis atidžiau planuojame savo pirkinį sąrašą, į parduotuvę einame kartą per savaitę ar rečiau ir vienu ypu stengiamės apsipirkti ilgesniam laikui. Namo parsineštus produktus dedame į šaldytuvą, šaldiklį ar spinteles. Tačiau ar žinote, kaip tinkamai laikyti mėsą, daržoves ir vaisius, kad jie kuo ilgiau išliktų švieži?

Gabija KARLONAITĖ, UAB „Publicum“.

Pasak prekybos tinklo „Iki“ maisto ekspertės Vilmos Juodkazienės, renkant, kur sudėti šviežius produktus, svarbu atkreipti dėmesį į tai, kad viršutinėse šaldytuvo lentynose temperatūra yra aukščiausia, o apatinėse – žemiausia. Ne mažiau už tinkamą temperatūrą svarbi ir drėgmė, kuri ypač reikalinga šviežiams maisto produktams.

„Šviežias daržoves ir vaisius geriausia laikyti šaldytuvo apačioje įrengtuose stalčiuose, kuriuose yra žemiausia temperatūra, o drėgmė gali siekti iki 90 proc.

Tinkamas temperatūros ir drėgmės santykis šaldytuve užtikrins, kad šie produktai ilgiau nesuvys ir nepradės gesti. Tačiau, net ir laikantis šios taisyklės, niekaip neapdorotus šviežius produktus šaldytuve rekomenduojama laikyti vidutiniškai 4 paras, vėliau jų skonis ir išvaizda gali pradėti kisti“, – pasakoja V. Juodkazienė.

Maisto ekspertė dalinasi paprastais patarimais, kaip iš parduotuvės parsineštą mėsą, daržoves ir vaisius išlaikyti šviežius kuo ilgesnį laiką.

Salotos

Šviežios išlikti gali iki 10 dienų. Lapines ir gūžines salotas laikykite šaldytuvo apačioje, nes čia yra vėsiausia ir drėgniausia, taip jos ilgiau išliks šviežios ir traškios. Šias daržoves susukite į popierių arba laikykite plastikinėje dėžutėje, kiekvieną lapą atskyrę popieriniu rankšluosčiu. Jis sugers drėgmės perteklių ir neleis salotoms pūti.

Morkos ir salierai

Šaldytuve šie produktai gali stovėti ilgiau nei dvi savaites. Morkas švariai nuplaukite, nuskuskite ir supjaustykite stambiais gabalėliais. Salierus taip pat supjaustykite ir laikykite dėžutėje su nedideliu kiekiu vandens. Taip daržovės nesuminkštės ir nepraras skoninių savybių.

Pomidorai

Juos daugelis laiko šaldytuve, tačiau tai didelė klaida. Taip jau po poros dienų pradeda kisti pomidorų skonis ir kvapas. Šią daržovę laikykite kambario temperatūroje, apverstą šakelėmis žemyn. Jie išliks sultingesni ir nesuserauks, nes į pomidoro duobutę pateks mažiau oro, kuris jį sausina.

Avokadai

Juos šviežius galite išlaikyti ilgiau nei savaitę, tereikia leisti visiškai subręsti kambario temperatūroje ir tuomet perkelti į šaldytuvą. Net ir perpjautą avokadą galite išlaikyti nepakitusių, ant jo išspausdami šiek tiek citrinos sulčių, kurios apsaugo nuo patamsėjimo.

Bananai

Šviežius bananus galite turėti iki 10 dienų juos laikydami šaldytuve, popieriniame maišelyje, kuris sugers drėgmės perteklių. Norėdami sulėtinti bananų nokimą, atskirkite kiekvieną bananą nuo kekės ir jų galiukus apsukite folija ar maistine plėvele. Taip bananai nepernoks ir ant jų neatsiras juodų taškelių.

Obuoliai ir kriaušės

Namų sąlygomis šiuos vaisius šviežius išlaikyti galite apie tris savaites. Obuoliams ir kriaušėms laikyti idealiai tinka medinės arba plastikinės dėžės, užtikrinančios gerą vėdinimą ir lengvą dezinfekavimą. Vieną vaisių eilę kraukite ant kitos, atskirdami jas popieriniu rankšluosčiu. Taip pat, obuolius ir kriaušes galite laikyti paprastame virtuviniame inde, kambario temperatūroje, tačiau nepamirškite kas kelias dienas jų patikrinti ir perrinkti.

Paukštiena

Šią mėsą šaldytuve galima laikyti 3–5 dienas, tačiau svarbu atkreipti dėmesį į galiojimo terminą etiketėje. Iš parduotuvės parsineštą šviežią mėsą išimkite iš pakuotės, sudėkite į indą ir uždenkite jį dangčiu ar maistine plėvele. Taip ją apsaugosite nuo bakterijų plitimo. Nesmulkinkite mėsos, kol nepradės gaminti, tik atskirkite ją nuo kaulų, jei jų yra. Kaulus rekomenduojama suvartoti greičiau.

Raudona mėsa

Šviežius jautienos, kiaulienos, avienos ar kitos mėsos produktus laikykite šaldytuve, ne aukštesnėje kaip 7 laipsnių temperatūroje. Šaldytuvo drėgmė padės ilgiau išlaikyti mėsą šviežią, neleis jai apdžiūti ir sukietėti. Paprastai tokiomis sąlygomis mėsa gali išlikti šviežia iki kelių dienų. Norėdami mėsą išlaikyti kuo ilgiau, įtrinkite ją aliejumi ir prieskoniais, tačiau venkite druskos, kuri ją sausina.

Verta valgyti, net jei nenorite

Vilma JUODKAZIENĖ, prekybos tinklo „Iki“ maisto ekspertė. Per dieną žmogui reikėtų suvalgyti apie 400–500 g vaisių ir daržovių, deja, tokiu kiekiu savo racione gali pasigirti retas. Mitybą praturtinus puskilogramiu šių produktų, neabejotinai suvartotume mažiau nesveiko maisto, subalansuotume savo mitybą ir organizmą aprūpintume pakankamu kiekiu naudingų maistinių medžiagų.

Svarbu valgyti kuo įvairesnių produktų, tačiau verta atkreipti dėmesį ir į jų savybes sveikatai. Iš daržovių patariu dažniau rinktis **salierus**, kurie organizme palaiko skysčių balansą, turi magnio, stiprinančio nervų sistemą ir apsaugo nervų ląsteles nuo neigiamo poveikio. Pristigę jėgų, vartokite **špinatus** ir **kitas žalias lapines daržoves**. Jos turi daug geležies, cinko, folio rūgšties, kalcio, ląstelių, magnio ir vitaminų, kurie padeda kovoti su nuovargiu. Virškinimo veiklai pagerinti tinkami **svogūnai**. Juose esančios priešuždegiminį poveikį turinčios medžiagos mažina žarnyno negalavimų riziką.

Nors daugelis **morkas** žino kaip gerinančias regėjimą, jos naudingos ir smegenų veiklai. Morkose yra daug liuteino, kuris gerina atmintį. Nors šios daržovės dažniausiai vartojamos kaip kitų patiekalų dalis, jas naudinga valgyti ir vienas, kaip sveiką užkandį. Tokiu būdu organizmas gali įsisavinti daugiausiai naudingų mikroelementų, nes morkas verdant ar kepanant dalis vertingų medžiagų yra prarandama.

Baklažanas turi pigmento, kuris veikia kaip antioksidantas ir padeda apsaugoti smegenų ląsteles nuo pažeidimų. Taip pat protinę veiklą skatina **saldžiosios bulvės, šparagai, avokadai, brokoliai bei špinatai**.

Nepakeičiamas produktas pagerinti miegą yra **bananai**. Juose gausu ne tik atpalaiduojančio kalcio, bet ir vitamino B6, reikalingo už miegą atsakingo melatonino hormono gamybai. Beje, prasidėjus uogų sezonui, ne blogiau už bananus išsimiegoti padės **vyšnios**, jose taip pat daug melatonino gamybą skatinančių medžiagų. Neramus miegas gali kankinti dėl kalcio trūkumo. Žalios spalvos **lapiniuose kopūstuose** ir kitose lapinėse daržovėse yra vitamino K, kuris padeda įsisavinti kalcį. Todėl prastai miegantys turėtų šias daržoves įtraukti į savo racioną.

Jeigu ryte akis sunku pramerkti neišgėrus puodelio kavos, o dienos metu pritrūkus jėgų griebiatės saldumynų, gali būti, kad organizmui trūksta geležies.

Tolygų energijos kiekį išlaikyti padeda **avokadai**, nes juose gausu ląstelių ir gerųjų riebalų. Pastarieji padeda įsisavinti maisto medžiagas, o ląsteliene lėtina cukraus kiekio kraujyje padidėjimą.

Pomidorai yra dar viena daržovė, kurią rekomenduojama įtraukti į valgiaraštį pradėjus justu organizmo išsekimo požymius. Juose esančios medžiagos gliukozę organizme paverčia energija.